

Bijlageboek bij Najaarsnota 2020

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Bijlage 1 Voordracht en Besluit.....	5
Bijlage 2 Amendementen en moties	7
Bijlage 3 Reserves.....	9
Bijlage 4 Investeringsbudgetten.....	48

Bijlage 1 Voordracht en Besluit

Bijlage 2 Amendementen en moties

Bijlage 3 Reserves

Inleiding

De totale reserveomvang van de provincie Zuid-Holland bestaat uit de som van de Algemene reserve en de bestemmingsreserves. Reserves behoren tot het eigen vermogen en zijn vrij te besteden. Voor zover het vermogen nog geen bestemming heeft, is sprake van de algemene reserve en is daarmee een component van het weerstandsvermogen. Het deel van het eigen vermogen dat een bestemming heeft, vormt de bestemmingsreserves.

In dit hoofdstuk is als eerste een samenvattend overzicht van de Algemene reserve en bestemmingsreserves (= staat van reserves) opgenomen, gevolgd door een overzicht waarin inzicht wordt gegeven in de reserves en de beleidsdoelen waarop de toevoegingen en onttrekkingen betrekking hebben.

Verder worden alle afzonderlijke reserves toegelicht, waarbij inhoud en doel, functie, voeding, instellingsjaar, looptijd, onttrekkingen en toevoegingen zijn opgenomen in de toelichting. Omdat het een bijstellingsproduct is zijn in principe alleen de nieuwe mutaties toegelicht

Staat van Reserves

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Algemene reserve	92.794	127.292	124.920	95.167	95.804	102.499	115.682
Bestemmingsreserves	717.466	114.298	138.597	693.167	574.238	530.863	492.811
Totaal	810.260	241.590	263.516	788.333	670.042	633.362	608.493

Overzicht mutaties in de najaarsnota algemene reserve en bestemmingsreserves

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Toevoeging
Algemene reserve	1.465	18.419
Groene ambities	-4.386	12.142
MJP Bodem, ondergrond en grondwater	152	0
Vlietland	57	0
Reserve UPG 40	-8	0
Reserve Ontwikkelopgave natuur	-18.226	1.000
NatuurNetwerk Nederland	-10.940	0
Egalisatiereserve exploitatieprojecten PZI	-4.612	0
Bereikbaarheid	-440	900
Mobiliteit	-1.207	5.463
Egalisatiereserve beheer & onderhoud	0	-2.456
Overcommitting OP-West	-1.650	0
Reserve Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder	-730	0
Regionale netwerken topsectoren	-30	0
Risicoreserve Energiefonds	0	1.100
Versterking economie	-400	1.705

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Onttrekking	Toevoeging
MIT MKB Innovatiestimulering topsectoren	4.630	0
Implementatie Omgevingswet	-400	0
Regionale gebiedsgerichte projecten	-126	0
Verduurzaming Industrie	-800	0
Restauratie & herbestemming monumenten	-2.127	197
IODS	60	0
Reserve Vitaliteit	-25	0
Jonge ambtenaren	-75	0
Totaal	-39.819	38.470

Totale inzet van reserves per beleidsdoel

Reservenaam (bedragen x € 1.000)	Toevoeging	Onttrekking	Saldo mutaties
Algemene reserve			
9-1 Algemene middelen	127.292	124.920	2.373
Alt.locatie Hoeksche Waard			
4-2 Creëren van een rijk vestigingsklimaat	0	720	-720
Apparaatslasten DLG			
9-1 Algemene middelen	3.250	3.398	-148
Bedrijventerreinen			
4-2 Creëren van een rijk vestigingsklimaat	0	3.308	-3.308
Bedrijventerreinen:IRP Oude Rijnzone			
4-2 Creëren van een rijk vestigingsklimaat	0	500	-500
Beheerplannen Natura 2000 en PAS			
5-1 Gezonde natuur	0	1.244	-1.244
Bereikbaarheid			
2-1 Snel van A naar B	12.626	1.967	10.659
2-2 Beheer en onderhoud: op orde en duurzaam	456	4.600	-4.144
Decentralisatieakkoord natuur			
7-2 Gezonde en bewegingsvriendelijke leefomgeving	0	198	-198
Egal.kaplast Nota IWA Bedrijfsvoer.			
9-1 Algemene middelen	0	109	-109
Egalisatiereserve beheer & onderhoud			
2-2 Beheer en onderhoud: op orde en duurzaam	13.698	6.000	7.698
Egalisatiereserve expl proj PZI			

Reservenaam (bedragen x € 1.000)	Toevoeging	Onttrekking	Saldo mutaties
2-1 Snel van A naar B	3.153	3.203	-50
Energietrans.gebouwde omg.&glastuinb			
3-1 Schone en duurzame elektriciteitsvoorziening	2.600	2.524	76
3-2 Verduurzaming gebouwde omgeving	0	100	-100
3-3 Duurzaam energie-en grondstoffensysteem in de industrie	0	50	-50
Erfgoedlijnen			
4-3 Erfgoed, cultuur en toerisme	1.126	0	1.126
Frictiekosten RUD			
7-1 Bevorderen verbetering milieukwaliteit en gezondheid	0	646	-646
Greendeal Zonnepanelen-asbest			
3-1 Schone en duurzame elektriciteitsvoorziening	0	179	-179
Groene ambities			
5-1 Gezonde natuur	1.753	2.906	-1.153
5-2 Toekomstbestendige landbouw	11.987	3.738	8.249
5-3 Leven met water	155	0	155
7-2 Gezonde en bewegingsvriendelijke leefomgeving	5.100	3.852	1.248
HOV Net Zuid-Holland Noord			
2-1 Snel van A naar B	0	5.377	-5.377
Implementatie Omgevingswet			
6-2 Vitaliteit en kwaliteit in de leefomgeving	0	1.198	-1.198
Interreg-cofinanciering EFRO			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	0	3.650	-3.650
IODS			
5-1 Gezonde natuur	0	608	-608
IRP Goeree-Overflakkee			
6-3 Afspraken met regio's	0	100	-100
Jonge ambtenaren			
8-1 Duurzame organisatie	0	25	-25
Luchtkwaliteit (NSL)			
2-3 Veilig en duurzaam	0	420	-420
Milieuaspecten omgevingbeleid			
2-1 Snel van A naar B	0	100	-100
5-3 Leven met water	3	0	3

Reservenaam (bedragen x € 1.000)	Toevoeging	Onttrekking	Saldo mutaties
7-1 Bevorderen verbetering milieukwaliteit en gezondheid	0	423	-423
MIT MKB Innovatiestimulering topsect			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	9.900	12.430	-2.530
Mitigatie/Energie			
3-1 Schone en duurzame elektriciteitsvoorziening	0	464	-464
3-2 Verduurzaming gebouwde omgeving	0	400	-400
3-3 Duurzaam energie-en grondstoffsysteem in de industrie	0	100	-100
MJP Bodem, ondergrond en grondwater			
5-1 Gezonde natuur	0	367	-367
7-1 Bevorderen verbetering milieukwaliteit en gezondheid	3.591	6.085	-2.494
7-3 Klimaatbestendig Z-H,opgew.tegen effect.v.klimaatver.&bodemd	0	200	-200
Mobiliteit			
2-1 Snel van A naar B	3.992	6.912	-2.920
2-3 Veilig en duurzaam	4.100	2.570	1.530
Natuurcompensatie			
5-1 Gezonde natuur	0	36	-36
NatuurNetwerk Nederland			
5-1 Gezonde natuur	1.367	4.323	-2.957
Omgevingsveiligheid			
7-1 Bevorderen verbetering milieukwaliteit en gezondheid	8.496	15.118	-6.622
Opstellen integrale onderzoeksagenda			
1-2 Sterke samenleving	0	613	-613
Regionale gebiedsgerichte projecten			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	0	552	-552
Regionale netwerken topsectoren			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	1.200	1.227	-27
Res Project duurz ontw. Zuidplaspold			
5-3 Leven met water	0	200	-200
6-3 Afspraken met regio's	0	1.000	-1.000
Reserve Ontwikkelopgave natuur			
5-1 Gezonde natuur	3.500	12.340	-8.840
Reserve UPG 40			

Reservenaam (bedragen x € 1.000)	Toevoeging	Onttrekking	Saldo mutaties
5-2 Toekomstbestendige landbouw	0	3.344	-3.344
7-2 Gezonde en bewegingsvriendelijke leefomgeving	0	2.312	-2.312
Reserve Vitaliteit			
8-1 Duurzame organisatie	0	25	-25
Restauratie&herbestemming monumenten			
4-3 Erfgoed, cultuur en toerisme	1.752	5.994	-4.242
Risicoreserve Energiefonds			
3-1 Schone en duurzame elektriciteitsvoorziening	7.800	0	7.800
3-2 Verduurzaming gebouwde omgeving	1.100	0	1.100
Risicoreserve Regmed XB			
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	1.200	600	600
Sanering glastuinbouw			
9-1 Algemene middelen	0	107	-107
Verduurzaming Industrie			
3-3 Duurzaam energie-en grondstoffensysteem in de industrie	0	1.150	-1.150
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	0	250	-250
Versterking economie			
3-3 Duurzaam energie-en grondstoffensysteem in de industrie	0	250	-250
4-1 Innovatie: richting duurzaam en digitaal	7.140	6.094	1.046
4-2 Creëren van een rijk vestigingsklimaat	3.253	780	2.473
Vlietland			
7-2 Gezonde en bewegingsvriendelijke leefomgeving	0	139	-139
Voorm.Invest.budg.Sted.Vern.3 (ISV3)			
7-2 Gezonde en bewegingsvriendelijke leefomgeving	0	1.118	-1.118
Zandmotor			
5-3 Leven met water	0	284	-284
Zuidelijke Randstad			
7-3 Klimaatbestendig Z-H,opgew.tegen effect.v.klimaatver.&bodemd	0	70	-70
Eindtotaal	241.590	263.516	-21.927

Toelichting reserves

Algemene reserve

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Algemene reserve	92.794	127.292	124.920	95.167	95.804	102.499	115.682

Toelichting

Onderwerp:	Algemene reserve
Inhoud en doel	Het opvangen van risico's en tegenvallers. De looptijd is doorlopend, daarom is 9999 ingevuld.
Functie	Buffer
Voeding	Risico reserveringen, historisch gerealiseerde rekeningresultaten
Besluitvorming/instellingsjaar	Niet van toepassing.
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Door de toevoeging aan de Algemene reserve in 2020 van € 17 mln neemt de Algemene reserve in omvang toe. Van de Algemene reserve is € 30 mln bedoeld als buffer voor onvoorziene gebeurtenissen.

Alternatieve locatie Hoeksche Waard

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Alt.locatie Hoeksche Waard	1.170	0	720	450	90	45	0

Toelichting

Onderwerp:	Alternatieve locatie Hoeksche Waard
Inhoud en doel	De programmareserve is ingesteld om 120 ha aan de haven gerelateerd bedrijventerrein te maken, voorn de Rotterdamse regio en voor versterking van de Rotterdamse haven. De groene inpassing van het bedrijventerrein wordt door de Gemeenschappelijke Regeling Nieuw Reijerwaard nader uitgewerkt in samenspraak met de omgeving. Verwacht werd realisatie in 2017. Het inpassingsplan heeft inmiddels de Raad van State-procedure doorlopen en is eind 2015 onherroepelijk geworden. Uit overleg tussen de provincie, de Gemeenschappelijke regeling Nieuw Reijerwaard en de gemeente Rotterdam is naar voren gekomen dat een afgeronde subsidieaanvraag in 2018 aan de voorwaarden voldoet (het subsidiekader voor de groene inpassing van Nieuw-Reijerwaard). In 2018 is besloten een begrotingssubsidie van € 9 mln toe te kennen. Deze wordt gefaseerd toegekend in de periode 2018-2023.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget en financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2010
Looptijd	2023
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Apparaatslasten DLG

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Apparaatslasten DLG	318	3.250	3.398	170	170	170	170

Toelichting

Onderwerp:	Apparaatslasten DLG
Inhoud en doel	Met de reserve Apparaatslasten DLG worden de financiële effecten voor de provincie Zuid-Holland gevolgd die ontstaan als gevolg van de overkomst van de medewerkers van Dienst Landelijk Gebied (DLG). Deze reserve wordt gebruikt om de apparaatslasten te dekken van deze DLG-medewerkers. De reserve wordt gevoed uit de voor dit doel extra ontvangen gelden via het provinciefonds. Deze gelden zijn in de periode tot 2021 onvoldoende zodat een tijdelijke overheveling uit de reserve Groene Ambities nodig is. In verband met de afnemende werkhoeveelheid wordt de formatie van deze voormalige DLG-medewerkers afgebouwd zodat de lasten gaan dalen. De daling vindt vooral plaats in de jaren 2021 en 2022. Naar verwachting is de bijdrage uit het provinciefonds vanaf 2021 voldoende. In 2021 zal het voorgefinancierde bedrag uit de reserve Apparaatslasten DLG worden 'terugbetaald' aan de reserve Groene Ambities en het restant saldo van de reserve valt vrij.
Functie	Egalisatie
Voeding	Financiële ruimte en deelreserve Groene ambities
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2015
Looptijd	2021
Toelichting omtrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Bedrijventerreinen

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Bedrijventerreinen	8.297	0	3.308	4.989	2.176	46	46

Toelichting

Onderwerp:	Bedrijventerreinen
Inhoud en doel	Een bijdrage leveren aan de groei van de werkgelegenheid door investeringen in de noodzakelijke ruimtelijke voorwaarden te stimuleren. De middelen in de programmareserve zijn bestemd voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen door uitgifte van meerjarige projectsubsidies met een looptijd van maximaal zeven jaar (met de mogelijkheid om met drie jaar extra te verlengen).
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Voordracht GS, nr. 4408 van 5 september 1995. In 1996 is de verordening ontwikkelingsfonds bedrijventerreinen vastgesteld. In 1997 is de eerste beschikking / subsidie verstrekt.
Looptijd	2023

Toelichting omtrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Bedrijventerreinen: IRP Oude Rijnzone

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Bedrijventerreinen:IRP Oude Rijnzone	1.438	0	500	938	438	188	0

Toelichting

Onderwerp:	Bedrijventerreinen: IRP Oude Rijnzone
Inhoud en doel	Doel van het project Oude Rijnzone is een samenhangende ontwikkeling en integrale uitvoering van werken, wonen, infrastructuur, recreatieve en groen-blauwe structuur te realiseren, gericht op duurzame ruimtelijke ontwikkeling van het gebied de Oude Rijnzone als onderdeel van het Groene Hart. De middelen in de reserve zijn specifiek ter dekking van de Uitvoeringssubsidies Herstructurering Bedrijventerreinen in de Oude Rijnzone (momenteel enkel nog gebied Hoogwaard).
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2010
Looptijd	2023
Toelichting omtrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Begrotingssaldo 2024-2031

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Begrotingssaldo 2024-2031	69.354	0	0	69.354	69.354	69.354	64.354

Toelichting

Onderwerp:	Begrotingssaldo 2024-2031
Inhoud en doel	In de Kadernota 2017-2020 is melding gemaakt van een tekort op het begrotingssaldo in 2024 tot en met 2030. Deze reserve heeft als doel om het begrotingssaldo voor die periode weer op een positief niveau te krijgen.
Functie	Egalisatie
Voeding	Uit de vrijvallende kapitaallasten
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2019
Looptijd	2031
Toelichting omtrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Beheerplannen Natura 2000 en PAS

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Beheerplannen Natura 2000 en PAS	11.772	0	1.244	10.528	9.543	7.800	5.946

Toelichting

Onderwerp:	Beheerplannen Natura 2000 / PAS
Inhoud en doel	Doel is activiteiten te bekostigen, in het kader van Natura-2000 de uitvoering van de (met elkaar samenhangende) beheersplannen en -maatregelen Programmatische Aanpak Stikstof. Conform de Decemercirculaire 2014 zijn er middelen vanuit het Rijk beschikbaar gesteld voor dit doel.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2012
Looptijd	2027
Toelichting omtrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Bereikbaarheid

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Bereikbaarheid	32.352	13.082	6.567	38.867	27.883	29.763	28.679

Toelichting

Onderwerp:	Bereikbaarheid
Inhoud en doel	<p>Het doel van deze programmareserve is meevallers in de exploitatie te reserveren voor bereikbaarheidsactiviteiten. Dit kunnen vrije middelen zijn die ingezet kunnen worden voor nieuwe of reeds bestaande bereikbaarheidsdoelen. Het kunnen ook middelen zijn die voor een specifieke activiteit worden gereserveerd, deze middelen zijn dan bestuurlijk of juridisch verplicht.</p> <p>De programmareserve is ingesteld als instrument om middelen voor bereikbaarheid te kunnen behouden voor bereikbaarheidsdoeleinden, conform het Hoofdlijnenakkoord 2011-2015.</p> <p>De looptijd is doorlopend, daarom is 9999 ingevuld.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2011
Looptijd	9999
Toelichting omtrekkingen	<p>Beleidsonderzoek verkeer en vervoer € 1 mln. In het eerste halfjaar van 2020 zijn al veel onderzoeken uitgevoerd. Om ook in het tweede halfjaar nog onderzoeken te kunnen (laten) uitvoeren wordt het budget verhoogd.</p> <p>Smart mobility / connected transport - € 0,6 mln. Het programma zit in de opstartfase en er wordt een nadere prognose voor het kasritme van de uitgaven gemaakt.</p>

	<p>Vooralsnog blijft € 0,1 mln beschikbaar in 2020 en wordt € 0,6 mln overgezet naar 2021 en 2022.</p> <p>KTA Rotterdam – Den Haag rekeningresultaat 2019 - € 0,3 mln. Bij Voorjaarsnota 2020 is het niet bestede budget 2019 opnieuw in de begroting verwerkt in de verwachting dat daar nog subsidieaanvragen voor zouden komen. Nu blijkt dat er geen concrete afspraken tegenover deze middelen staan omdat voor de overige afgesproken uitvoeringsprojecten in de KTA al middelen beschikbaar zijn gesteld. De bijdrage uit de reserve komt daarom te vervallen.</p> <p>KTA Voorne-Putten / Haven - € 0,3 mln. Er zijn nog geen nadere financiële afspraken gemaakt over bijdragen aan de verschillende projecten, waardoor in 2020 nog geen subsidieaanvraag wordt verwacht .</p> <p>Aansluiten gemeentelijke VRI's op verkeerscentrale - € 0,1 mln. Alleen de gemeenten Katwijk en Bodegraven-Reeuwijk gaan in 2020 subsidie aanvragen. De gemeenten Noordwijk, Voorschoten en Alphen aan den Rijn zullen dit naar verwachting in 2021 doen.</p> <p>Moving traffic aanpak N218 Hartel-Hartelkruis - € 0,1 mln. Het project wordt wel opgestart in 2020 maar het is nog onduidelijk of de maatregel volledig in 2020 wordt uitgevoerd.</p>
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Decentralisatieakkoord natuur

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Decentralisatieakkoord natuur	920	0	198	722	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Decentralisatieakkoord natuur
Inhoud en doel	In 2011 is een akkoord gesloten tussen Rijk en provincies over de decentralisatie van het natuurbeleid. Hierbij zijn afspraken gemaakt over de afwikkeling ILG, realisatie herijkte EHS en het natuurbeheer. Voor de uitvoering van dit akkoord ontvangt de provincie via het provinciefonds middelen (integratie-uitkering natuur). Via deze reserve worden deze middelen bestemd voor de uitvoering van het natuurakkoord en de aanvullend daarop gemaakte afspraken met het Rijk en in IPO-verband.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarstukken 2013
Looptijd	2021
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Duurzame exploitatie energiepotentieel in de Zuidplaspolder

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Duurz.expl.energiepotent.Zuidplasp.	113	0	0	113	113	113	113

Toelichting

Onderwerp:	Duurzame exploitatie energiepotentieel in de Zuidplaspolder
Inhoud en doel	Betreft middelen voor verdere uitwerking convenant 'Duurzame exploitatie energiepotentieel Zuidplaspolder-Noord'. Deze taak is overgedragen aan de provincie na opheffing van de Regionale Ontwikkelingsorganisatie Zuidplaspolder (ROZ). De reserve zal gedurende de looptijd van het project Duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder ingezet worden. Specifieke planning is nu nog niet bekend. Toelichting aanpassing looptijd: GS wil deze reserve opheffen, omdat deze te klein van omvang is. De looptijd is daarom op 0 gezet.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2015
Looptijd	0
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Egalisatiereserve beheer en onderhoud

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Egalisatiereserve beheer & onderhoud	50.269	13.698	6.000	57.968	69.744	49.220	36.825

Toelichting

Onderwerp:	Egalisatiereserve beheer en onderhoud
Inhoud en doel	De door PS vastgestelde Nota budgetbehoefte geeft een gemiddeld jaarbudget voor beheer en onderhoud. Door de toestandafhankelijke aanpak van het onderhoud, waarbij het areaal op het economisch meest rendabele moment wordt onderhouden, ontstaan pieken en dalen in de jaarlijkse uitgaven. Bij het Kaderbesluit infrastructuur 2016 is besloten een egalisatiereserve te vormen om deze schommelingen op te vangen en voor de provinciale begroting een gelijkmatige lastenontwikkeling te presenteren. De egalisatiereserve beheer en onderhoud DBI is per 2016 ingesteld. Eens in de 4 jaar wordt de budgetbehoefte voor het dagelijks en planmatig beheer en onderhoud berekend. Dit zal in 2020 herijkt worden. De looptijd is doorlopend, daarom is 9999 ingevuld.
Functie	Egalisatie
Voeding	Programmaresultaat / programmabegroting
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2017
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Steunpunten - € 0,74 mln. In verband met de herbouw van het steunpunt Coenecoop worden andere steunpunten overtollig. Deze worden op termijn verkocht. Het Besluit Begroten en Verantwoorden schrijft voor dat bij voorgenomen verkoop de boekwaarde in lijn moet zijn met de verwachte opbrengsten. De boekwaarde van de te verkopen steunpunten worden waar nodig versneld afgeschreven. Ter dekking van deze versnelde afschrijving wordt de geraamde toevoeging aan de reserve verlaagd. Oeverwerkzaamheden - € 0,12 mln. Voor de vergoeding van de schade aan een

	<p>woning ten gevolge van het uitvoeren van oeverwerkzaamheden is een vaststellingsovereenkomst afgesloten.</p> <p>Ter dekking van deze werkzaamheden wordt de geraamde toevoeging aan de reserve verlaagd.</p> <p>Bijdrage trainees - € 0,2 mln. Het huidige tweejarige trainee-programma loopt in 2020 af. Van de kosten voor het programma komt € 0,2 mln ten laste van de instandhoudingsmiddelen. Ter dekking van het programma wordt de geraamde toevoeging aan de reserve verlaagd.</p> <p>Digitalisering omgevingsbeleid - € 0,1 mln. Voor de digitalisering van het omgevingsbeleid wordt € 0,1 mln bijgedragen uit de middelen voor instandhouding. Ter dekking van de digitalisering wordt de geraamde toevoeging aan de reserve verlaagd.</p>
--	---

Egalisatiereserve exploitatieprojecten PZI

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Egalisatiereserve expl proj PZI	6.072	3.153	3.203	6.022	6.087	7.078	7.368

Toelichting

Onderwerp:	Egalisatiereserve exploitatieprojecten PZI
Inhoud en doel	<p>De programmareserve was ingesteld om vertragingen en versnellingen bij projecten op te vangen, waarbij de projecten binnen het totale projectbudget blijven, maar verschillen ontstaan in de kasritmes.</p> <p>In verband met de invoering van het nieuwe BBV voor de Begroting 2017 zijn de exploitatieprojecten omgezet naar investeringsprojecten en bevat het nieuwbouwdeel van het PZI geen exploitatieprojecten meer.</p> <p>Het saldo van de reserve wordt meegenomen bij het opstellen van het jaarlijkse Kaderbesluit Bereikbaarheid.</p> <p>De looptijd is doorlopend, daarom is 9999 ingevuld.</p>
Functie	Egalisatie
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2010
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	<p>Fietspad Rijnlandroute - € 2,8 mln. In de uitvoeringsovereenkomst met de gemeente Wassenaar zal worden vastgelegd dat de afrekening pas na afronding van de werkzaamheden in 2024 zal plaatsvinden.</p> <p>Innovatieve aanpak / Korte termijn maatregelen A15 - € 1,8 mln. Voor de bijdrage is € 3,2 mln beschikbaar. Met het Rijk moet nog een definitief betalingsritme worden afgesproken. Voorlopig wordt uitgegaan van een benodigd budget van € 1,4 mln voor 2020. De overige middelen worden ingezet in 2021 en 2022.</p>
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Egalisatiereserve kapitaallasten nota IWA Bedrijfsvoering

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Egal.kaplast Nota IWA Bedrijfsvoer.	109	0	109	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Egalisatiereserve kapitaallasten nota IWA Bedrijfsvoering
Inhoud en doel	Opvangen van de effecten van het verschuiven van kasritmes van de investeringen op de berekende kapitaallasten. Deze reserve is ingesteld voor afwijkingen op gebied van bedrijfsvoering op basis van de nota IWA (2013).
Functie	Egalisatie
Voeding	Vrijval kapitaallasten
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2015
Looptijd	2044
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Energietransitie gebouwde omgeving en glastuinbouw

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Energietrans.gebouwde omg.&glastuinb	1.085	2.600	2.674	1.011	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Energietransitie gebouwde omgeving en glastuinbouw
Inhoud en doel	In de Begroting 2018 is € 8 mln gereserveerd voor Energietransitie Glastuinbouw en gebouwde omgeving. Gezien de spreiding van de activiteiten over de komende jaren, is een reserve nodig om de middelen die in de toekomst nodig zijn tijdelijk veilig te stellen en te bewaren.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2018
Looptijd	2021
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Friciekosten algemeen

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Friciekosten algemeen	-5	0	0	-5	-5	-5	-5

Toelichting

Onderwerp:	Friciekosten Algemeen
Inhoud en doel	Om aan de benodigde frictiekosten bij de taakstelling Focus met Ambitie (FmA) en het eerdere Organisatie van de Toekomst (OvT)-traject te kunnen voldoen is bij Najaarsnota 2012 de reserve Fricie Algemeen gevormd. De middelen voor OvT-traject zijn in ieder geval beschikbaar t/m 2019, voor het deel FmA gereserveerd is de looptijd nog niet bekend. Door deze reserve kunnen fricties integraal worden opgelost. De beschikbare middelen zijn binnen de kaders flexibel inzetbaar.
Functie	Spaar
Voeding	Overzichten, Middelen en Overhead
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2012
Looptijd	2019
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Friciekosten RUD

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Friciekosten RUD	751	0	646	105	105	105	105

Toelichting

Onderwerp:	Friciekosten RUD
Inhoud en doel	De gelden in deze programmareserve zijn bedoeld om de omgevingsdiensten in oprichting te bekostigen en, na oprichting, om de frictiekosten te betalen.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2011
Looptijd	2020
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Greendeal Zonnepanelen-asbest

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Greendeal Zonnepanelen-asbest	290	0	179	112	112	112	112

Toelichting

Onderwerp:	Greendeal Zonnepanelen-asbest
Inhoud en doel	<p>Met het ministerie van Infrastructuur en Milieu is het convenant 'asbestdak eraf, zonnepanelen erop' aangegaan, waarin de provincie met behulp van rijksgeld zorg draagt voor de uitvoeringsregeling om asbestdaken bij agrarische ondernemers te saneren, in die gevallen waarin zonnepanelen op de betreffende daken wordt geplaatst Subsidieregeling Zonnepanelen. Het budget voor de nieuwe subsidieregeling zonnepanelen ad € 0,9 mln is in de Najaarsnota 2017 en de Begroting 2018 verdeeld over de periode 2017–2023. Het deel voor 2018-2023 wordt onttrokken aan de reserve Greendeal zonnepanelen.</p> <p>Toelichting aanpassing looptijd: In het kader van het besluit "opheffing kleine reserves" zal deze reserve worden opgeheven in 2021. Daarom is de looptijd op 2021 gezet.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Rijksbijdrage
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2012
Looptijd	2021
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Groene ambities

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Groene ambities	20.407	18.995	10.496	28.906	18.426	18.269	15.157

Toelichting

Onderwerp:	Groene ambities
Inhoud en doel	Het onderdeel Groene ambities binnen programmareserve 1 is bestemd voor het provinciale aandeel in het Uitvoeringsprogramma Groen (UPG).
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget 50% en financiële ruimte 50%
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2007
Looptijd	2038
Toelichting onttrekkingen	<p>De verwachte realisatie voor het verbeterplan Boerenlandvogels (bijstelling maatregelen weide- en akkervogels en weidevogelkerngebieden) zal lager uitvallen in 2020 (- € 1,944 mln), deze kosten zullen in 2022 en 2023 worden gerealiseerd.</p> <p>De afkoop voor diverse recreatiegebieden (Balij, Lansingerland en Bazuin) zal pas in 2021 plaatsvinden. Ten gevolge daarvan zal in 2020 € 2,6 mln minder aan de reserve worden onttrokken. Deze onttrekkingen zullen in 2021 plaatsvinden.</p> <p>Extra kosten voor SNL Agrarisch natuurbeheer leiden tot een aanvullende onttrekking van € 0,198 mln.</p> <p>Tenslotte bedraagt het totaal van overige verschuivingen en verrekeningen in totaal € 0,04 mln.</p>

Toelichting toevoegingen	De ontvangen Doeluitkering ten behoeve van de Regiodeals Bodemdaling (€ 4,775 mln) en Vitaal Platteland (€ 7,02 mln) worden in de reserve Groene Ambities gestort. Vrijval en herverlening van incidentele subsidies leidt tot een terugstorting van € 0,192 mln in de reserve. Tenslotte bedraagt het totaal van overige kleine mutaties € 0,16 mln.
--------------------------	--

HOV Net Zuid-Holland Noord

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
HOV Net Zuid-Holland Noord	5.377	0	5.377	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	HOV-Net Zuid-Holland Noord
Inhoud en doel	Het HOV-Net Zuid-Holland Noord geeft invulling aan R-net en strekt zich uit van Utrecht tot de kust, met aftakkingen richting Noordvleugel en Haaglanden. Het resultaat is een duurzaam, hoogwaardig, frequent en herkenbaar openbaar vervoernetwerk, met diverse knooppunten, waar de verbindingen naadloos op elkaar aansluiten. De middelen in de reserve zijn toegezegd voor no regret- maatregelen voor korte termijnoplossingen voor de corridor Leiden-Centraal-Leiden Lammenschans (PS 6549 januari 2013).
Functie	Spaar
Voeding	Vanuit de vrijvallende gelden voor OV (€ 5 mln in 2012)
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2012
Looptijd	2020
Toelichting onttrekkingen	De gereserveerde middelen die voor de gemeente Leiden zijn toegezegd in een overeenkomst voor no regret- maatregelen voor korte termijnoplossingen voor de corridor Leiden-Centraal-Leiden Lammenschans (PS 6549 januari 2013) worden in 2020 als subsidie verstrekt.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Implementatie Omgevingswet

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Implementatie Omgevingswet	2.209	0	1.198	1.011	611	611	611

Toelichting

Onderwerp:	Implementatie Omgevingswet
Inhoud en doel	Op 22 maart 2016 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel Omgevingswet. De Omgevingswet vervangt 26 wetten geheel of gedeeltelijk (zoals de Wro, Wabo en Tracéwet). Invoering van deze wet zal zowel incidenteel als structureel financiële consequenties hebben voor decentrale overheden. De transitiekosten voor de provincie Zuid-Holland worden geschat op € 6 mln in de periode 2016 -2020. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld naar 1 januari 2021. Dit betekent dat het implementatie traject' vanwege exogene factoren verlengd wordt. Op

	dit moment is de landelijke investeringsbijdrage voor de digitaliseringsopgave van de Omgevingswet nog onduidelijk. Verwacht wordt dat in het najaar van 2019 er helderheid is. Dan worden ook de gevolgen voor voorbereiding vanuit de provincie opnieuw geraamd.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2016
Looptijd	2021
Toelichting onttrekkingen	Transitie Omgevingswet - € 0,4 mln. Vanwege het uitstel van de invoeringsdatum van de Omgevingswet naar 1-1-2022 is een aantal activiteiten opgeschort. Ook is vanwege de coronamaatregelen het interbestuurlijke leertraject stopgezet van het 2e tot 4e kwartaal van 2020. Als gevolg hiervan schuift een deel van de geplande activiteiten door naar 2021. De dekking uit de reserve Implementatie Omgevingswet komt voor 2020 te vervallen en wordt in 2021 opnieuw opgevoerd.
Toelichting toevoegingen	

InnovationQuarter

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
InnovationQuarter	4.700	0	0	4.700	4.700	4.700	4.700

Toelichting

Onderwerp:	InnovationQuarter
Inhoud en doel	Programmabudget; herallocatie middelen Economie van in totaal € 4,7 mln; 2013 tot en met 2016. Looptijd: De einddatum wordt definitief bepaald na de volstorting van het Participatiefonds, daarom is 9999 ingevuld.
Functie	Buffer
Voeding	Programmabudget (herallocatie middelen Economie van in totaal € 4,7 mln (2013 tot en met 2016)).
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2013
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Interreg-cofinanciering EFRO

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Interreg-cofinanciering EFRO	8.453	0	3.650	4.803	2.573	2.903	3.903

Toelichting

Onderwerp:	Interreg-cofinanciering EFRO
Inhoud en doel	De voor de Beleidsvisie en het Uitvoeringsprogramma Regionale Economie en Energie beschikbare middelen worden voor dit doel gereserveerd. Het betreft de provinciale cofinanciering van EFRO-projecten. Deze programmareserve zal voorzien in het kasritme van deze projecten.
Functie	Spaar
Voeding	Programma 3
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2012
Looptijd	2022
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

IODS

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
IODS	4.702	0	608	4.094	4.094	1.094	1.094

Toelichting

Onderwerp:	IODS
Inhoud en doel	De integrale ontwikkeling Delft-Schiedam (IODS) hangt samen met de verlenging van de Rijksweg A4 in deze regio. De provincie heeft een rol in de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in dit gebied, als de A4 verlengd wordt. De IODS-partners hebben afgesproken dat alle werkzaamheden gelijktijdig zullen aanvangen, in 2011. In de programmareserve zitten middelen voor de uitvoering van de versterking van de ruimtelijke kwaliteit die uit de programmareserve onttrokken worden.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2004
Looptijd	2020
Toelichting onttrekkingen	Kleine wijziging in de verwachte kosten leidt tot een verwachte hogere onttrekking van € 0,1 mln in 2020.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

IRP Goeree-Overflakkee

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
IRP Goeree-Overflakkee	120	0	100	20	20	20	20

Toelichting

Onderwerp:	IRP Goeree-Overflakkee
Inhoud en doel	Het doel van deze reserve betreft de uitvoering van projecten die een rechtstreeks verband hebben met het gebied Goeree-Overflakkee.
Functie	Spaar
Voeding	Enmalig, uit reserve IRP Delflandse kust
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2013
Looptijd	2020
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Jonge ambtenaren

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Jonge ambtenaren	321	0	25	296	296	296	296

Toelichting

Onderwerp:	Jonge ambtenaren
Inhoud en doel	<p>Eind 2014 is in het Georganiseerd Overleg een besluit genomen dat 50% van het budget gedifferentieerd belonen 2014, te weten € 0,6 mln, beschikbaar wordt gesteld om jonge ambtenaren aan te trekken. Dit is daarmee bestuurlijk beklemd. Deze middelen zijn in de Voorjaarsnota 2015 beschikbaar gekomen en dienen de komende jaren beschikbaar te blijven om jonge ambtenaren aan te trekken. In de Najaarsnota 2015 is deze reserve ingesteld.</p> <p>Toelichting aanpassing looptijd: GS hebben op 15 juli besloten om de kleine reserves op te heffen. Daar voldoet voorliggende reserve aan. Aangezien het budget een specifieke bestemming heeft, wordt budget ad € 0,32 mln onttrokken en overgeheveld naar de exploitatie, waarbij het budget over de jaren 2021-2023 wordt verdeeld. Hiermee is dan ook aansluiting in deze collegeperiode.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2015
Looptijd	2021
Toelichting onttrekkingen	In de Begroting 2020 was rekening gehouden met een onttrekking van de middelen ad € 0,1 mln voor het aantrekken van Jonge Ambtenaren. Echter door dit bijzondere jaar met Covid-19 is deze inspanning nagenoeg niet gerealiseerd. Om die reden wordt de onttrekking uit de reserve met € 0,075 mln afgelaagd naar € 0,025mln.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Luchtkwaliteit (NSL)

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Luchtkwaliteit (NSL)	2.361	0	420	1.941	1.041	1.041	1.041

Toelichting

Onderwerp:	Luchtkwaliteit (NSL)
Inhoud en doel	<p>De reserve wordt ingezet voor projecten ter verbetering van de luchtkwaliteit waardoor het mogelijk is te blijven voldoen aan de grenswaarden en daarmee ruimtelijke ontwikkeling mogelijk te maken. Deze projecten maken onder andere onderdeel uit van het (nieuwe) provinciale actieprogramma Luchtkwaliteit en het programma Integrale Aanpak Binnenvaart, gericht op verduurzaming van de binnenvaartketen. Ook het provinciale aandeel van het project CLINSH wordt gedekt uit deze reserve.</p> <p>De provincie gaat meewerken aan het Schone Luchtakkoord (SLA) dat door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat wordt opgesteld. Op dit moment is nog niet duidelijk wat dat betekent voor het ritme waarin de reservemiddelen worden ingezet. Daarom is de looptijd op 9999 gezet.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2011
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Meerjarenplan Bodemsanering

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
MJP Bodem, ondergrond en grondwater	35.238	3.591	6.652	32.177	31.777	30.717	30.717

Toelichting

Onderwerp:	Meerjarenplan Bodem, ondergrond en grondwater
Inhoud en doel	<p>Via het provinciefonds ontving de provincie een decentralisatieuitkering voor de uitvoering van het meerjaren werkprogramma bodem 2010-2014. Het werkprogramma was een uitwerking van het Bodemconvenant dat met Rijk en gemeenten in 2009 is overeengekomen. Met ingang van 2015 ontvangt de provincie, als decentralisatieuitkering via het provinciefonds, middelen voor uitvoering van het Convenant Bodem en Ondergrond 2015-2020 (op 17 maart 2015 door Rijk, VNG, IPO en UvW vastgesteld). Momenteel zijn het Rijk, IPO, VNG en UvW met elkaar in gesprek over de hoogte van decentralisatieuitkering voor de periode 2021-2030. De verwachting is dat de decentralisatieuitkering aan de provincie Zuid-Holland lager gaat uitvallen dan wat nu ontvangen wordt. Dit heeft te maken met het inwerking treden van de Omgevingswet per 1-1-2021. Door de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag bodem naar de gemeenten, behalve voor de gevallen die vallen onder het overgangsrecht en het grondwater.</p> <p>Met de programmareserve (Egalisatiereserve) kunnen verschillen in het kasritme over de looptijd van het werkprogramma worden opgevangen. Kasritmeverschillen kunnen ontstaan door versnellingen of vertragingen in de uitvoering van projecten en door verschillen in de uitgaven voor het werkprogramma en het vaste kasritme van inkomsten uit de decentralisatieuitkering.</p> <p>Looptijd is doorlopend, daarom is 9999 ingevuld.</p>
Functie	Spaar

Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2011
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Kasritme verschillen voor het project Rhoonse Stort leiden tot een hogere onttrekking van € 366.800. Proceskosten uitvoering project Hollandse IJssel tot een onttrekking van € 52.000. Wijziging kasritme klimaatadaptatie, Living Labs tot een hogere onttrekking van € 0,1 mln in 2020; een hogere onttrekking van € 0,05 mln in 2021 en 2022; een lagere onttrekking van € 0,1 mln in 2023 en 2024.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Milieuaspecten omgevingbeleid

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Milieuaspecten omgevingbeleid	627	3	523	107	110	113	116

Toelichting

Onderwerp:	Milieuaspecten omgevingsbeleid
Inhoud en doel	Specifiek worden hieruit de jaarlijkse metingen en inspecties gefinancierd die in het kader van de uitvoering van actieplannen Geluid voor provinciale wegen worden uitgevoerd om de mate van geluidreductie vast te stellen. Deze metingen hebben betrekking op de periode 2014-2018. Daarnaast worden middelen gereserveerd voor incidentele projecten op het gebied van (integraal) strategisch milieubeleid, die voortvloeien uit (tussentijdse) evaluaties (zoals evaluatie RUD's en beleidsvisie) en herziening van beleid. In 2017 is hier de intensivering van VTH-taken aan toegevoegd.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2016
Looptijd	2020
Toelichting onttrekkingen	Digitalisering omgevingsbeleid € 0,1 mln. Voor de bijdrage aan de digitalisering van het omgevingsbeleid wordt in 2020 € 0,1 mln uit deze reserve ingezet. Geluidhinder - € 0,1 mln. De middelen voor geluidhinder worden met € 0,1 mln verlaagd ter dekking van de bijdrage aan de digitalisering van het omgevingsbeleid. De bijdrage uit de reserve voor geluidhinder wordt daarom met € 0,1 mln verlaagd.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

MIT MKB Innovatiestimulering topsectoren

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
MIT MKB Innovatiestimulering topsect	13.516	9.900	12.430	10.986	7.936	7.386	6.766

Toelichting

Onderwerp:	MIT MKB Innovatieregeling Topsectoren
Inhoud en doel	<p>In het Hoofddlijnenakkoord 2015-2019 is afgesproken dat er extra geïnvesteerd wordt in het domein Economie. Een van de onderdelen die in de nadere uitwerkingsfase hiervan naar voren zijn gekomen is innovatiestimulering van het mkb. Om dit geïdentificeerde onderdeel goed te kunnen aansturen, is een extra reserve noodzakelijk gebleken.</p> <p>Deze middelen worden ingezet voor subsidieverstrekking aan derden, waarbij die derden meer dan één jaar (het verleningsjaar) nodig zullen hebben voor uitvoering. Dat betekent dat de middelen die beschikbaar moeten zijn in het verleningsjaar, gedeeltelijk aan het einde van dat jaar opgespaard moeten worden in een reserve, om in de latere jaren onttrokken te worden zodra de activiteiten zijn uitgevoerd.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	2016
Looptijd	2025
Toelichting omtrent omtrekkingen	<p>De rijksbijdrage 2020 voor MIT (50%; € 6,8 mln) is vooralsnog opgeschort in verband met een lopend onderzoek bij het Rijk. Om aan de verplichtingen 2020 (met doorloop naar 2021) voor MIT te kunnen voldoen financiert de provincie de rijksbijdrage 2020 voor uit eigen middelen. Uitgegaan wordt van hogere uitgaven in 2020 van € 4,6 mln en in 2021 van € 2,2 mln. In 2022 en 2023 worden de uitgaven verlaagd met € 2,5 mln en € 4,3 mln.</p> <p>De voorfinanciering verloopt via de reserve MKB-MIT.</p>
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Mitigatie/Energie

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Mitigatie/Energie	1.964	0	964	1.000	1.000	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Mitigatie / Energie
Inhoud en doel	<p>De programmareserve is ten eerste bestemd voor de uitvoering van een aantal specifieke projecten op energiegebied voor aanvragen in het kader van de subsidieregeling warmte. Bij Voorjaarsnota 2012 werd een deel van de programmareserve in programma 1 overgebracht naar programma 3, dit vanwege de nieuwe programmastructuur. Ten tweede is de programmareserve bestemd voor aanvragen vanuit de subsidieregeling lokale initiatieven. Specifiek betreft dit de middelen uit de investeringsimpuls in 2017. Een gedeelte van de toen toegekende € 2 mln wordt gebruikt ter dekking van subsidielasten, in navolgende jaren is via de programmareserve over de jaren verdeeld.</p> <p>Toelichting aanpassing looptijd: In het kader van het besluit "opheffing kleine reserves" zal deze reserve worden opgeheven in 2021.</p>
Functie	Egalisatie
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2007 / Voorjaarsnota 2012

Looptijd	2021
Toelichting omtrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Mobiliteit

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Mobiliteit	122.302	8.092	9.482	120.911	94.816	92.110	83.842

Toelichting

Onderwerp:	Mobiliteit
Inhoud en doel	De provincie ontvangt jaarlijks via de provinciefondsuitkering middelen voor mobiliteit. Deze middelen worden voornamelijk ingezet voor de OV-concessies, de stimulering en verduurzaming van mobiliteit en regionale infrastructurele projecten (subsidieregeling Mobiliteit/SRM). Het jaarlijkse resultaat van de ontvangen bijdrage en de verantwoorde lasten wordt verrekend met de reserve.
Functie	Spaar
Voeding	Decentralisatie provinciefonds
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2016
Looptijd	2099
Toelichting omtrekkingen	<p>Actualisatie ramingen OV-concessies € 4,6 mln en Exploitatie OV - € 3,5 mln. De budgetten voor de individuele OV concessies worden geactualiseerd, om deze aan te laten sluiten op de overeengekomen structurele verplichtingen aan de concessiehouders. De oorzaak hiervan ligt voornamelijk in de doorberekende prijscompensatie.</p> <p>Met de verhoging was op hoofdlijnen al rekening gehouden in de geraamde middelen voor de Exploitatie OV, ten laste van de reserve Mobiliteit. Deze middelen worden nu ingezet om de bijstelling van de budgetten voor de concessies te dekken.</p> <p>Waterstofbussen € 1,2 mln. Ten behoeve van de aanleg van een waterstoftankstation is grond aangekocht. Ter dekking van deze investeringsuitgave valt € 1,2 mln uit de reserve vrij ten gunste van de algemene middelen.</p> <p>Proefmaatregelen aanbieden extra capaciteit in het OV - € 3 mln. Door de ontstane situatie in het OV als gevolg van de corona uitbraak, worden de proefmaatregelen om de drukte in het OV te verminderen in 2020 niet uitgevoerd.</p> <p>Bijdrage Metropolaan OV (MoVE) - € 0,5 mln. Voor de bijdrage is binnen de begroting van het gezamenlijke programma MoVE (Mobiliteit en Verstedelijking) van Rijk en regio al dekking aanwezig, waardoor deze raming kan vervallen.</p> <p>OV-reizigers verleiden om buiten de spits te reizen - € 0,1 mln. Vanwege de corona uitbraak en de effecten daarvan op het OV wordt de pilot verschoven naar 2021.</p> <p>Projectmanagement 20 waterstofbussen € 0,1 mln. Voor het projectmanagement en de strategische advisering m.b.t. de aanbesteding van de 20 waterstofbussen plus de aanschaf van het waterstof, worden in 2020 meer kosten gemaakt dan geraamd. Hiertoe wordt een deel van de in 2022 geraamde middelen naar voren gehaald.</p>

Toelichting toevoegingen	<p>SRM gedragsbeïnvloeding (verkeersveiligheid) € 4,4 mln. De aanvragen van regio's voor een bijdrage worden naar verwachting voor een deel nog niet in 2020 aangevraagd. De niet bestede middelen worden aan de reserve toegevoegd.</p> <p>Exploitatie OV € 1,1 mln. De bijdragen voor de exploitatie van de Treindienst Alphen - Gouda en de CVV Groene Harthopper worden verlaagd. De vrijvallende middelen worden in de reserve gestort.</p> <p>SRM infrastructuursubsidies € 0,9 mln. De verwachte aanvragen van gemeenten voor een bijdrage aan infrastructuurprojecten worden waarschijnlijk niet geheel in 2020 aangevraagd. Een deel van de middelen wordt daarom doorgezet naar 2021.</p>
--------------------------	---

Natuurcompensatie

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Natuurcompensatie	296	0	36	259	223	187	150

Toelichting

Onderwerp:	Natuurcompensatie
Inhoud en doel	Als door aanleg van onder meer infrastructuur natuurwaarden verloren gaan dan moeten deze worden gecompenseerd volgens provinciaal beleid. Dat geldt zowel voor Gedeputeerde Staten als voor andere initiatiefnemers. Compensatiemaatregelen voor herstel van natuurwaarden gebeuren vaak in de vorm van aanleg natuur of natuurbeheer. Reserve Natuurcompensatie dient om de vastgestelde compensatiemaatregelen op basis van de Subsidieregeling Natuurcompensatie Zuid-Holland te dekken. Veel van deze maatregelen moeten nog gepland worden.
Functie	Spaar
Voeding	Voormalig reserve NORAH / Voormalig reserve Zuidwestelijke Randweg Gouda-N207 / Natuurcompensatie RijnlandRoute vanuit de programmareserve 2 (Egalisatiereserve exploitatieprojecten PZI) / N210
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2015
Looptijd	2028
Toelichting omtrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

NatuurNetwerk Nederland

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
NatuurNetwerk Nederland	92.024	1.367	4.323	89.067	54.039	52.749	54.445

Toelichting

Onderwerp:	NatuurNetwerk Nederland
Inhoud en doel	De reserve wordt gebruikt om het fluctuerende kasritme op te vangen en wordt gevoed door de provinciale middelen die in enig jaar niet worden uitgegeven maar wel benodigd zijn voor het programma op een later tijdstip. Door deze reserve in te stellen wordt vermenging met andere middelen, begrotingsdoelen voorkomen.
Functie	Egalisatie
Voeding	Uit de reserves Groene ambities en Decentralisatieakkoord Natuur
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2018
Looptijd	2027
Toelichting onttrekkingen	Op dit moment vindt overleg plaats over de verlenging van de uitvoeringstermijn van het NNN in Gouwe Wiericke, er wordt rekening gehouden met € 6,3 mln lagere onttrekking aan de reserve NNN. In de uitvoering van NNN in Krimpenerwaard is vertraging ontstaan. Dit leidt tot een lagere onttrekking van € 4,6 mln in 2020.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Omgevingsveiligheid

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Omgevingsveiligheid	6.622	8.496	15.118	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Omgevingsveiligheid
Inhoud en doel	De provincie Zuid-Holland voert namens alle decentrale overheden in Nederland het secretariaat voor de Impuls Omgevingsveiligheid (IOV). Dit is het landelijk programma waarbij het structureel vergroten en verankeren van veiligheid centraal staat. De reserve heeft tot doel het borgen van middelen voor de uitvoering van het landelijk programma Impuls Omgevingsveiligheid. Op dit moment is het nog onzeker welk bedrag wordt ontvangen van het Rijk voor de uitgaven 2019. Zodra dit in één van de circulaire's naar voren komt wordt dit verwerkt in het eerstvolgende P&C product. De middelen blijven beschikbaar tot de invoering van de Omgevingswet van kracht is geworden. Daarom is voor de looptijd 9999 gekozen.
Functie	Spaar
Voeding	Rijksbijdrage
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2015
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Ontwikkelingsperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Ontw.persp.Grevelingen/Volkerak-Zoom	10.000	0	0	10.000	10.000	10.000	10.000

Toelichting

Onderwerp:	Ontwikkelingsperspectief Grevelingen en Volkerak-Zoom
Inhoud en doel	De provincie is voornemens € 10 mln bij te dragen in het door het Rijk en de regio op te richten fonds waaruit het ontwikkelingsperspectief van de ontwerp-Rijksstructuurvisie Grevelingen / Volkerak-Zoommeer wordt gefinancierd. Het gaat daarbij om maatregelen voor herstel van het getij op de Grevelingen en verzilting van het Volkerak-Zoommeer. Dit komt ook de ecologie en economie in het gebied ten goede. Het bestuurlijke overleg hierover en de uitwerking (waaronder de financiering) is nog gaande.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2015
Looptijd	2019
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Ontwikkelopgave natuur

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Reserve Ontwikkelopgave natuur	72.933	3.500	12.340	64.093	46.248	40.301	37.537

Toelichting

Onderwerp:	Ontwikkelopgave Natuur
Inhoud en doel	De opbrengsten van de verkopen van de gronden die de provincie heeft ontvangen van DLG/BBL worden gestort in de reserve Ontwikkelopgave Natuur. Met deze opbrengsten kunnen de aankoop en inrichting van NNN-gebieden worden gefinancierd. Door deze aparte reserve te maken kunnen de grondopbrengsten en de uitgaven ten laste van de grondopbrengsten gevolgd blijven worden. Voorheen zaten deze middelen in de OVP Ontwikkelopgave natuur, maar er is geen basis meer om de OVP te handhaven uit hoofde van het BBV (geen terugbetalingsverplichting). Daarom is het saldo van de OVP vrijgevallen bij Jaarrekening 2016 en gestort in de reserve Ontwikkelopgave Natuur.
Functie	Spaar
Voeding	Verkoopopbrengsten van Grond voor Grond gronden
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2016
Looptijd	2027

Toelichting onttrekkingen	<p>Op dit moment vindt overleg plaats over de verlenging van de uitvoeringstermijn van het NNN in Gouwe Wiericke, er wordt rekening gehouden met € 7,7 mln lagere onttrekking aan de reserve Ontwikkelopgave Natuur.</p> <p>In de uitvoering van NNN in Krimpenerwaard is vertraging ontstaan. Dit leidt tot een lagere onttrekking van € 8,5 mln in 2020.</p> <p>Ook de uitvoering van de overige NNN-gebieden zal later plaatsvinden dan was verwacht, daarom zal in 2020 € 1,5 mln minder worden onttrokken aan de reserve Ontwikkelopgave Natuur.</p> <p>De aanbesteding van de inrichting en beheer van de Buttervlietpolder heeft vertraging opgelopen, waardoor in 2020 niet € 0,5 mln aan de reserve wordt onttrokken.</p>
Toelichting toevoegingen	De opbrengsten uit Grond-voor-Grond zullen hoger uitvallen dan was verwacht. Deze meeropbrengsten van € 1 mln worden in de reserve gestort.

Opstellen integrale onderzoeksagenda

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Opstellen integrale onderzoeksagenda	613	0	613	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Opstellen integrale onderzoeksagenda
Inhoud en doel	Om maatschappelijke opgaven op te kunnen lossen wordt een integrale onderzoeken- en verkenningenagenda opgesteld. Hiervoor zullen in de komende jaren nieuwe sector doorsnijdende lange termijn onderzoeken worden gestart. De benodigde middelen worden beschikbaar gesteld door de vijf beleidsafdelingen en zijn door de inzet van deze reserve flexibel inzetbaar. Als er duidelijkheid is over de inhoud van de agenda op te starten onderzoeken zullen de benodigde middelen aan deze reserve worden onttrokken. Op basis van de geactualiseerde agenda wordt de looptijd verlengd van 2019 naar 2020.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2016
Looptijd	2020
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Overcommittering OP-West

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Overcommittering OP-West	3.300	0	0	3.300	3.300	3.300	3.300

Toelichting

Onderwerp:	Overcommittering OP-West
Inhoud en doel	Deze reserve dient om risico's door overcommittering te dekken en de bevoorschotting te dekken van de management autoriteit van het Landsdeel West voor overcommitteringsprojecten OP West.
Functie	Spaar

Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2012
Looptijd	2025
Toelichting onttrekkingen	<p>Aan het einde van de Europese periode 2014-2020 heeft Zuid-Holland voor het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) een extra subsidieplafond van € 3,3 mln beschikbaar gesteld, verspreid over de periode 2020-2022. Actuele informatie leert dat deze subsidies zeer waarschijnlijk worden gedragen door de EU of andere partners uit het EFRO verband. De provincie behoeft deze eigen middelen in dat geval niet in te zetten. Definitief uitsluitel hierover volgt echter pas bij de eindafrekening van de huidige Europese subsidieperiode (2020)..</p> <p>Tot die tijd moeten deze middelen dus beschikbaar blijven. Daartoe worden de jaarbudgetten nu verlaagd en vloeien terug in de reserve Overcommitting, die hiermee het karakter van een risicoreserve heeft. Het betreft lagere onttrekkingen van in totaal € 3,3 mln, waarvan € 1,65 mln in 2020, € 1 mln in 2021 en € 0,65 mln in 2022.</p>
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Regionale gebiedsgerichte economische projecten

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Regionale gebiedsgerichte projecten	1.986	0	552	1.434	1.250	1.108	1.108

Toelichting

Onderwerp:	Regionale gebiedsgerichte economische projecten
Inhoud en doel	Deze reserve bevat middelen die apart worden gehouden voor regionale gebiedsgerichte projecten. Omdat de projecten elk vakgebied van de provincie moeten kunnen omvatten, is het karakter algemeen. In de loop van 2017 is een totaalbedrag van € 7 mln hiervoor vrijgemaakt en in deze reserve gestort. Eveneens in de loop van 2017 zijn plannen geconcretiseerd, voor € 6,1 mln. De cijfermatige gevolgen ervan zijn verwerkt en leiden tot een onttrekking uit de reserve in de jaren 2017-2019. Het initiatief voor dit onderwerp hangt sterk samen met de Impulslijst van € 48 mln, initiatief nummer 8; € 5 mln van de € 7 mln is hieruit afkomstig; € 2 mln was al eerder geadresseerd.
Functie	Egalisatie
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2016 (amendement 524)
Looptijd	2032
Toelichting onttrekkingen	Op basis van actuele informatie over de subsidies voor Hoekse Waard en Goeree-Overflakkee wordt het kasritme aangepast. De uitgaven 2020 worden met € 0,1 mln verlaagd. De uitgaven in 2021 en 2022 worden verhoogd met € 0,2 mln en € 0,1 mln. De fasering verloopt via de reserve Gebiedsgericht werken.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Regionale netwerken topsectoren

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Regionale netwerken topsectoren	2.308	1.200	1.227	2.281	2.179	2.260	2.260

Toelichting

Onderwerp:	Regionale netwerken topsectoren
Inhoud en doel	Doel is om samenwerkingsverbanden te ondersteunen tussen de publieke en private partijen met groeipotentie, in specifieke sectoren van de economie.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	2015
Looptijd	2020
Toelichting onttrekkingen	Op basis van actuele cijfers wordt het kasritme van de uitgaven van subsidies RNIZ gering aangepast. Het betreft een verschuiving van € 0,03 mln van 2020 naar 2022. De onttrekking 2020 wordt overeenkomstig verlaagd.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Ontrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Res Project duurz ontw. Zuidplaspold	11.895	0	1.200	10.695	8.965	8.096	6.854

Toelichting

Onderwerp:	Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder
Inhoud en doel	Betreft de inzet van de Nota Ruimte middelen voor het Project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder. Op basis van de geactualiseerde planning voor de uitvoering van dit project worden in 2024 de laatste middelen uit de reserve ingezet.
Functie	Spaar
Voeding	De bestemmingsreserve wordt gevoed door het restant van de aan het ROZ toegekende Nota Ruimte middelen en de aan de provincie gedecentraliseerde middelen naar aanleiding van de Nota Ruimte.
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2014
Looptijd	2024
Toelichting onttrekkingen	Kasritme verschillen in de bestedingen voor het project duurzame ontwikkeling Zuidplaspolder leiden tot bijstellingen van budget. Voor het jaar 2020 met een lagere onttrekking van € 0,7 mln naar € 1,2 mln. Voor het jaar 2021 met een lagere onttrekking van € 0,2 mln naar € 1,7 mln. Voor het jaar 2023 met een hogere onttrekking van € 0,3 mln naar € 1,2 mln. Voor het jaar 2024 met een hogere onttrekking van € 0,3 mln naar € 6,7 mln.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Reserve Nazorg stortplaatsen

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Reserve Nazorg stortplaatsen	4.398	0	0	4.398	4.398	4.398	4.398

Toelichting

Onderwerp:	Reserve Nazorg stortplaatsen
Inhoud en doel	Deze reserve heeft een relatie met de voorziening nazorg stortplaatsen. In de recent uitgevoerde ALM-studie (begin 2018) worden verschillende beleggingsmixen in verschillende scenario's doorgerekend. Mede aan de hand van deze studie worden in de nabije toekomst besluiten genomen over de te volgen beleggingsmix. Daaropvolgend wordt mogelijk het beleggingsstatuut aangepast om vervolgens de gekozen mix uit te voeren. Dit resulteert mogelijk in een besluit tot aanpassing van de rekenrente dat tot uiting komt in de tarieventabel bij de Verordening nazorgheffing eind 2018. De verwachting op basis van de ALM-studie is dat de rekenrente gaat stijgen en deze verwachting dient nu bij de Jaarrekening 2017 te worden meegenomen. Op basis hiervan wordt de voorziening Nazorg Stortplaatsen verlaagd met € 5,7 mln. Aangezien er nog geen besluit is genomen en nog diverse onzekerheden spelen wordt voorgesteld de middelen ad € 5,7 mln nog wel beschikbaar te houden voor dit doel en deze onder te brengen in een bestemmingsreserve 'Egalisatiereserve fonds nazorg'.
Functie	Egalisatie
Voeding	Voorziening nazorg stortplaatsen
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2017
Looptijd	2023
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Reserve Vitaliteit

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Reserve Vitaliteit	190	0	25	165	115	115	115

Toelichting

Onderwerp:	Reserve Vitaliteit
Inhoud en doel	De reserve Vitaliteit zal worden gebruikt om de vitaliteit van de ambtenaren te vergroten. Toelichting aanpassing looptijd: GS hebben op 15 juli besloten om de kleine reserves op te heffen. Daar voldoet voorliggende reserve aan. Aangezien het budget een specifiek bestemming heeft, wordt budget ad € 0,19 mln onttrokken en overgeheveld naar de exploitatie, waarbij het budget over de jaren 2021-2023 wordt verdeeld. Hiermee is dan ook aansluiting in deze collegeperiode.
Functie	Buffer
Voeding	Eenmalig uit de reserve Kickstart
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2018

Looptijd	2023
Toelichting onttrekkingen	In de Begroting 2020 was de onttrekking uit deze reserve Vitaliteit op € 50.000 geraamd. Echter door het bijzondere jaar met Covid-19 zijn vanaf medio maart de activiteiten beperkt mogelijk. Om die reden wordt het budget voor 2020 met € 25.000 afgeleagd naar € 25.000.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Risicoreserve Energiefonds

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Risicoreserve Energiefonds	41.190	8.900	0	50.090	50.790	50.790	50.790

Toelichting

Onderwerp:	Risicoreserve Energiefonds
Inhoud en doel	<ul style="list-style-type: none"> In het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 is de oprichting van een risicoreserve Energiefonds verwoord. Voor nieuwe ambities en technieken die nodig zijn voor de energietransitie is in die periode een Energiefonds in het leven geroepen. Aan het realiseren van deze ambities zijn verschillende risico's verbonden. Een belangrijk deel is gekoppeld aan het fondsvermogen van HZH om (risico)investeringen mogelijk te maken. Daarvoor wordt op dit moment een risicoprofiel van 25% aangehouden. Daarnaast wordt de risicoreserve aangevuld om andere risico's gerelateerd aan de realisatie van de warmtetransitie af te dekken (zie voor verdere specifieke informatie ook de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheer "risico 10") De middelen voor het afdekken van de risico's worden vrijgemaakt en worden gestort in een aparte reserve. Looptijd is onbepaald, daarom is 9999 ingevuld. <p>Doel en inhoud wordt: In het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 is de ambitie opgenomen om de energie/warmtetransitie te realiseren in de provincie Zuid-Holland. Hiertoe zijn twee fondsen opgericht, namelijk Energiq en het Warmteparticipatiefonds. De risicoreserve Energiefonds is bedoeld ter afdekking van de risico's gerelateerd aan deze fondsen die vallen onder de Houdstermaatschappij Zuid-Holland. Zie voor verdere specifieke informatie ook de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheer (risico 10 en 24).</p>
Functie	Buffer
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	2016
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Een bedrag van € 1,1 mln zal worden toegevoegd aan de reserve. Moeilijk voorspelbaar was de benodigde inzet qua externe specialisten op het warmtedossier dit jaar, dit blijkt duidelijk minder dan geraamd (restant € 0,8 mln). Ook de besluitvorming over warmtetracés loopt anders dan verwacht, deze kost namelijk meer tijd. Middelen die daarvoor beschikbaar zijn blijven dit jaar nog onbenut (€ 0,3 mln). Voorgesteld wordt het totaalbedrag aan niet benutte middelen uit 2020 van € 1,1 mln toe te voegen aan de risicoreserve Energiefonds omdat deze in 2021 wel nodig zijn en dan benut kunnen worden.

Risicoreserve Regmed XB

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Risicoreserve Regmed XB	2.025	1.200	600	2.625	3.750	4.875	6.000

Toelichting

Onderwerp:	Risicoreserve RegMed XB
Inhoud en doel	Bij de behandeling van de PZH-Begroting 2018 in Provinciale Staten op 8 november 2017 is amendement 582 aangenomen. Daarin is sprake van het aanmaken van een risicoreserve voor het onderwerp RegMed XB (Economie) waarin € 1,2 mln gestort wordt in 2018. De risicoreserve is bedoeld voor het opbouwen van een risicobuffer voor een nog nader te concretiseren investeringsbeslissing. Looptijd is onbekend, daarom is 9999 ingevuld.
Functie	Egalisatie
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2018
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Risicoreserve Revolverend Verenfonds

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Risicoreserve Revolverend Verenfonds	5.000	0	0	5.000	5.000	5.000	5.000

Toelichting

Onderwerp:	Risicoreserve Revolverend Verenfonds
Inhoud en doel	Doelstelling van het fonds is om in de provincie veerverbindingen voor forensen en scholieren in stand te houden die voldoen aan het maatschappelijk gewenste kwaliteitsniveau. Beoogd wordt onder meer om de verduurzaming van de veerponten te stimuleren via vernieuwing en renovatie. Daarvoor is, conform het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019, een revolverend verenfonds opgezet voor vernieuwing en groot onderhoud ter grootte van € 12 mln (waarvoor een risicoreserve van € 5 mln wordt opgebouwd). Via het fonds kunnen veerexploitanten hiervoor een lening krijgen van de provincie. De reserve heeft de functie van risicoreserve.
Functie	Buffer
Voeding	Financiële ruimte
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2016
Looptijd	2099
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Risicoreserve Waste to Chemistry

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Risicoreserve Waste to Chemistry	3.000	0	0	3.000	3.000	3.000	3.000

Toelichting

Onderwerp:	Risicoreserve Waste to Chemistry
Inhoud en doel	Een van de punten uit versterking van de economie in Zuid-Holland (onderdeel van het Hoofdlijnenakkoord 2016-2019) is extra aandacht voor het chemiecluster in de haven van Rotterdam. Om de risico's van de lening van circa € 7,5 mln die aan dit cluster wordt verstrekt goed in te dekken, is het noodzakelijk om een separate risicoreserve voor dit chemiecluster te maken.
Functie	Buffer
Voeding	Algemene middelen
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2018
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Risicoreservering Grevelingen

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Risicoreservering Grevelingen	5.000	0	0	5.000	5.000	5.000	5.000

Toelichting

Onderwerp:	Risicoreservering Grevelingen
Inhoud en doel	Dekking van mitigerende maatregelen voor natuur en recreatie die nodig zijn bij het terugbrengen van getij op de Grevelingen.
Functie	Buffer
Voeding	Uit de reserve Groene ambities
Besluitvorming/instellingsjaar	Najaarsnota 2018
Looptijd	2025
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Restauratie rijksmonumenten en erfgoedlijnen

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Restauratie&herbestemming monumenten	9.006	1.752	5.994	4.764	1.268	1.196	1.196

Toelichting

Onderwerp:	Restauratie & Herbestemming Monumenten
Inhoud en doel	De reserve is bedoeld voor de uitvoering door de provincie van het (gedecentraliseerde) restauratiebeleid en herbestemming van (rijks)monumenten. De middelen worden ingezet voor subsidieverlening en de matchingsafspraken met betrekking tot het ruimtelijk beleid voor het erfgoed. Wegens het meerjarige karakter van de subsidies loopt het uitgavenpatroon niet synchroon met het vaste kasritme van de decentralisatieuitkering en de bijbehorende provinciale middelen. De gemoeide bedragen worden in het verleningsjaar zolang gestort in de reserve, en in het jaar van de activiteit weer aan de reserve onttrokken. Looptijd is onbepaald, daarom is 9999 ingevuld.
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2012
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Op basis van actuele informatie over de fasering van de uitgaven voor erfgoedlijnen, restauraties & herbestemming worden de jaarlijkse ramingen van de uitgaven aangepast. De subsidies voor Kanjerprojecten (€ 3 mln) worden geheel in 2020 verstrekt, maar de uitgaven drukken grotendeels op 2021. Daarom wordt er € 2,2 mln doorgeschoven naar 2021. Het betreft hier grote projecten die vaak langere uitvoeringstermijnen kennen. Daarnaast wordt € 0,1 mln doorschuif oude subsidies geraamd in 2020. De onttrekking 2020 wordt per saldo met € 2,1 mln verlaagd.
Toelichting toevoegingen	In verband met fasering naar 2021 wordt de storting met € 0,2 mln verhoogd. Zie toelichting bij onttrekkingen.

Sanering glastuinbouw

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Sanering glastuinbouw	107	0	107	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Sanering glastuinbouw
Inhoud en doel	De programmareserve wordt aangewend voor planschades en saneringsactiviteiten verspreid liggende glastuinbouw.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte en programmabudget
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2004
Looptijd	2019
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

UPG 40

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Reserve UPG 40	10.200	0	5.656	4.543	1.192	535	335

Toelichting

Onderwerp:	UPG 40
Inhoud en doel	Met het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 is € 40 mln extra toegekend aan het Uitvoeringsprogramma Groen (UPG). De provinciale middelen zijn in de jaren 2016-2019 op de begroting beschikbaar gesteld voor het UPG. De UPG € 40 mln middelen die in een jaar niet worden besteed, wordt op jaareinde aan deze Reserve UPG 40 Hoofdlijnenakkoord toegevoegd. De middelen blijven daarmee ter beschikking voor het UPG voor de jaren daarna. De reserve maakt het mogelijk om de € 40 mln te kunnen monitoren. Deze middelen worden ingezet voor de Landschapstafels, Groenparticipatie en POP3.
Functie	Spaar
Voeding	Financiële ruimte (€ 40 mln UPG Hoofdlijnenakkoord 2015-2019)
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2016
Looptijd	2023
Toelichting omtrekkingen	Herfaseringen in verschillende POP3-budgetten leiden tot een kleine wijziging in de onttrekking van de reserve UPG40 in 2020.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Verduurzaming Industrie

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Verduurzaming Industrie	2.200	0	1.400	800	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Verduurzaming industrie
Inhoud en doel	<p>In de Begroting 2019 hebben PS € 2,5 mln beschikbaar gesteld voor verduurzaming van de industrie. De Gedeputeerde Energie heeft bij de behandeling van de begroting toegezegd, dat deze middelen pas worden ingezet nadat er een verdelingsvoorstel is afgestemd met PS. In de Voorjaarsnota 2019 is van dit budget € 0,3 mln ingezet (o.a. voor waterstof). Er resteert dus nog € 2,2 mln.</p> <p>Deze middelen worden in 2019 niet meer ingezet, in afwachting van de besluitvorming over het klimaatakkoord (dit najaar) en de vorming van een nieuw College. Verzoek is om de middelen via een reserve beschikbaar te houden. Zodra besluitvorming over het klimaatakkoord is afgerond en er een nieuw coalitieakkoord ligt, worden er voorstellen gedaan.</p> <p>PS hebben de middelen beschikbaar gesteld voor verduurzaming van de industrie. PS hebben ook de mogelijkheid om inzet van deze middelen in een bredere context af te wegen (namelijk de energie-transitie als geheel).</p>

Functie	Doorgeschoven prestaties
Voeding	Doel 3.2
Besluitvorming/instellingsjaar	2019
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Een bedrag van € 0,8 mln zal worden toegevoegd aan de reserve. Dit betreft: 1) voor de regeling energie infra is het voorstel om € 0,25 mln door te schuiven naar 2021 omdat de beschikking voor dit deel van het budget wordt verwacht in 2021. 2) Voor de subsidie laadinfrastructuur binnenvaart wordt voorgesteld om € 0,25 mln door te schuiven naar 2021, omdat vertraging in de uitvoering is ontstaan. 3) Haven industrieel Complex: Een bedrag van € 0,3 mln krijgt vanuit Ambitie 3 Schone energie voor iedereen invulling als bijdrage aan de zogenaamde HIC-pilot. In het kader van deze pilot zijn initiatieven geïnventariseerd, die zich richten op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid op het gebied van (her)gebruik van afval, CO2 en biomassa als grondstof. Het leveren van een financiële bijdrage door de provincie vanuit beleidsprestatie 3.3.2 zal niet eerder dan in 2021 aan de orde zijn.

Versterking economie

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Versterking economie	23.505	10.393	7.124	26.773	18.159	12.553	7.197

Toelichting

Onderwerp:	Versterking economie
Inhoud en doel	<p>In het Hoofdpijnenakkoord 2015-2019 is afgesproken dat er extra geïnvesteerd wordt in het domein Economie. In de nadere uitwerkingsfase hiervan is een aantal afzonderlijke grote onderwerpen gedefinieerd, en daarnaast een cluster initiatieven waarvan de uitwerking pas in een tweede fase aan de orde is. Om de middelen die voor dit laatste onderdeel worden vrijgemaakt goed te kunnen monitoren is een extra reserve noodzakelijk.</p> <p>Voorzien wordt dat deze middelen worden ingezet voor subsidieverstrekking aan derden, waarbij die derden meer dan één jaar (het verleningsjaar) nodig zullen hebben voor uitvoering. Dat betekent dat de middelen die beschikbaar moeten zijn in het verleningsjaar, gedeeltelijk aan het einde van dat jaar opgespaard moeten worden in een reserve, om in de latere jaren onttrokken te worden zodra de activiteiten zijn uitgevoerd.</p> <p>In de Voorjaarsnota 2017 zijn de investeringsimpulsen verwerkt en toegelicht. In totaal is in 2017 € 22,5 mln in de reserve Versterking economie gestort. Het betreft onder meer Transitiecampus, Investeren in vernieuwing, Glastuinbouw Westland en Waste2chemicals (Chemiecluster Rotterdamse Haven). De uitvoering vindt plaats vanaf 2018.</p>
Functie	Spaar
Voeding	Programmabudget

Besluitvorming/instellingsjaar	2016
Looptijd	9999
Toelichting onttrekkingen	De verlaging van de onttrekking met € 0,4 mln is als volgt opgebouwd: <ul style="list-style-type: none"> • Kasritme uitgaven innovatieteam € 0,1 mln • Kasritme ACCEZ € 0,1 mln • Procesgelden EZ € 0,1 mln • Kasritme Human capital € 0,1 mln
Toelichting toevoegingen	De hogere storting met € 1,7 mln heeft betrekking op: <ul style="list-style-type: none"> • Fasering Fieldlabs € 0,8 mln • Fasering Aerospace Noordwijk € 0,5 mln • Fasering campusregeling € 0,2 mln • Fasering Greenports € 0,2 mln • Fasering Energie op bedrijventerreinen € 0,04 mln

Vlietland

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Vlietland	189	0	139	50	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Vlietland
Inhoud en doel	Deze programmareserve is bedoeld voor het financieren van de (proces)kosten van het project Vlietland / Meeslouwerplas.
Functie	Spaar
Voeding	Voormalige OVP Vlietland
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2012
Looptijd	2021
Toelichting onttrekkingen	Op basis van de Voortgangsrapportage voor de Meeslouwersplas zal in 2020 € 0,1 mln meer worden onttrokken aan de reserve Vlietland.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Voormalig Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3 (ISV 3)

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Voorm.Invest.budg.Sted.Vern.3 (ISV3)	1.118	0	1.118	0	0	0	0

Toelichting

Onderwerp:	Voormalig Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing 3 (ISV 3)
Inhoud en doel	In 2015 hebben PS besloten om het restant van de beschikbare ISV3 middelen, die niet meer als bekleemd hoeven te worden aangemerkt, in te zetten voor doelen waarvoor het budget van het Rijk was bestemd. De middelen zijn beschikbaar gesteld voor de volgende onderwerpen uit het Hoofdpijnenakkoord 2015-2019: · Uitvoeringsprogramma Groen (Doel 1-3), · Kwaliteitsnet Goederenvervoer (Doel 2-1) en · Beschermd, bekend en beleefbaar erfgoed (Doel 3-6). Jaarlijks zullen voor deze onderwerpen middelen aan de reserve worden onttrokken.
Functie	Spaar
Voeding	Overlopende passiva
Besluitvorming/instellingsjaar	Jaarrekening 2016
Looptijd	2020
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Zandmotor

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Zandmotor	1.498	0	284	1.214	1.030	1.030	1.030

Toelichting

Onderwerp:	Zandmotor
Inhoud en doel	Het kustprogramma van de provincie Zuid-Holland heeft tot doel om de kust veilig te maken voor huidige en komende generaties. Dit is in lijn met het advies van de commissie Veerman (Deltacommissie), waarin de Zandmotor is genoemd. Om de provinciale bijdrage aan de aanleg van de Zandmotor te dekken is geld in de programmareserve opgenomen. Daarnaast is de provincie volgens de overeenkomsten die met Rijkswaterstaat zijn gesloten gehouden het natuurbeheer van de Zandmotor te regelen via opdrachtverlening aan Zuid-Hollands Landschap.
Functie	Spaar
Voeding	Deels door herschikking binnen het programma (Kust-onderdelen en reservering IRP's). Vanuit het innovatiebudget is € 1 mln beschikbaar gesteld. Daarnaast is € 1 mln uit de financiële ruimte beschikbaar gesteld (Najaarsnota 2010).
Besluitvorming/instellingsjaar	Voorjaarsnota 2010
Looptijd	2021
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Zuidelijke Randstad

Uitsplitsing reserve per doel

Onderwerp (bedragen x € 1.000)	Saldo per 31-12-2019	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo per 31-12-2020	Saldo per 31-12-2021	Saldo per 31-12-2022	Saldo per 31-12-2023
Zuidelijke Randstad	258	0	70	188	70	70	70

Toelichting

Onderwerp:	Zuidelijke Randstad
Inhoud en doel	Het restant van de middelen die door deelnemende partijen in de loop der jaren ter beschikking zijn gesteld voor de uitgaven van het netwerk Zuidelijke Randstad blijft beschikbaar voor materiële uitgaven namens de netwerkpartners voor van het netwerk. De terugbetalingsverplichting die hier in het verleden op rustte is vervallen. Door een gewijzigde planning van de activiteiten worden in 2021 de laatste gereserveerde middelen ingezet.
Functie	Egalisatie
Voeding	De bestemmingsreserve is ontstaan uit de resterende middelen OVP Zuidvleugel
Besluitvorming/instellingsjaar	Begroting 2018
Looptijd	2021
Toelichting onttrekkingen	Niet van toepassing.
Toelichting toevoegingen	Niet van toepassing.

Bijlage 4 Investeringsbudgetten

Ambitie 2 Bereikbaar Zuid-Holland

De wijzigingen voor ambitie 2 zijn opgenomen in het nieuwe PZI 2021-2039 dat in november als onderdeel van de Begroting 2021 wordt behandeld.

Beheer en onderhoudsprojecten.

Binnen het Programma Zuid-Hollandse Infrastructuur worden de investeringen in 2019 met € 2,2 mln verlaagd. Dit bedrag bestaat uit het saldo van:

- Doorgeschoven middelen uit 2019 voor projecten die in 2020 worden opgeleverd (€ 3,9 mln), onderhoud aan de oevers van de Zijl, of in 2020 financieel worden afgesloten en gedechargeerd (€ 3,8 mln), zoals de N211c, N216a, N444a, N445, diverse oevertrajecten;
- Doorgeschoven middelen uit 2019 voor projecten die vertraging hebben opgelopen in de voorbereidingsfase (€ 2,6 mln). Het betreft onder andere de vervanging van de Peilmolenbrug en Peursumsebrug, onderhoud aan de N214a/b, N228, oeververvanging traject 2 (Rijn-Schiekanaal), traject 6 (Heijmanswetering) en traject 8 (oude Rijn, ten oosten van Alphen), onderhoud bruggen op traject 1 (Delftse Schie), nieuwbouw Steunpunt Coenecoop;
- Scopewijzigingen op diverse projecten (+ € 1,7 mln). De belangrijkste betreffen de bijdrage vanuit beheer en onderhoudsmiddelen aan de verdubbeling N222 en de N470 energietransitie;
- Projecten waarvan de oplevering van het werk en daarmee de activering is doorgeschoven naar 2021 of later (€ 14,2 mln). Het betreft onder andere het onderhoud aan de N228, de oeververvanging traject 6 (Heijmanswetering), de nieuwbouw van steunpunt Coenecoop, de bijdrage aan het project Beter benutten goederenvervoer (N213) en activiteiten voor de energietransitie infrastructuur. De vertraging is ontstaan door een combinatie van interne en externe factoren: de langer dan geplande doorlooptijd in het overleg met de omgeving, de totstandkoming van het bestek, het niet realiseren van de minnelijke verwerving van de benodigde gronden en de technische complexiteit van de uit te voeren werken.

Nieuwbouwprojecten.

De belangrijkste wijzigingen voor de nieuwbouwprojecten binnen het PZI voor 2020 zijn:

Projectnaam (bedragen x € 1 mln)	Uitg/Ink	Wijziging €	Toelichting
Paragraaf Wegen			
N211 Wippolderlaan	U	6,1	Zoals bij Jaarrekening 2019 gemeld, was de voorbereidingsfase nog niet geheel gereed in 2019. Dat is inmiddels wel het geval waardoor het voorbereidingskrediet geactiveerd kan worden.
Ongelijkvloerse kruising N214/N216	U	0,3	De voorbereidingsfase was nog niet geheel gereed in 2019. Dat is inmiddels wel het geval waardoor het voorbereidingskrediet geactiveerd kan worden.
Bijdrage N461 rotonde	U	0,9	De subsidie wordt in 2020 vastgesteld.
N443 Bergamolaan (bijdrage aan Teylingen) (Functionele verbeteringen wegen)	U	0,3	De subsidieaanvraag van de gemeente wordt wegens capaciteitsproblemen voorlopig niet verwacht.
N470 /A 12 (kruispunt en busbaan) (Functionele verbeteringen wegen)	U	0,3	Binnen het groot onderhoud aan de N470 wordt deze extra aanpassing uitgevoerd ten behoeve van de doorstroming.
N470 geleiderail met barrier (Functionele verbeteringen wegen)	U	1,4	Binnen het groot onderhoud aan de N470 wordt deze extra aanpassing uitgevoerd ten behoeve van de verkeersveiligheid.

Projectnaam (bedragen x € 1 mln)	Uitg/Ink	Wijziging €	Toelichting
Maatregelen bereikbaarheid Coolport (Kwaliteitsnet Goederenvervoer)	U	0,2	De subsidietermijn is in 2019 verlengd naar 2020, de subsidie is inmiddels vastgesteld en kan worden geactiveerd.
Beter benutten goederenvervoer N213 Centrale As Westland	U	-4,1	Herverdeling tussen middelen nieuwbouw en planmatig beheer en onderhoud.
	I	-3,2	
Dynamisch Verkeersmanagement (DVM)	U	-0,9	Bijstelling projectbudget € 0,1 mln voor uitbreiding verkeerscentrale (functionaliteit). Op basis van recent opgesteld uitvoeringsplan zal de uitrol van het opwaarderen van verkeersregelinstallaties in 2023 zijn afgerond. De middelen 2020 ad € 1 mln worden overgezet naar latere jaren.
N216B Ronde Goudriaan (Functionele verbeteringen wegen)	U	-1,4	Project zal niet meer in 2020 worden afgerond en activering van het krediet zal plaatsvinden in 2021.
Openbaar Vervoer			
Buscorridor Alphen - Schiphol: N207 Rijnwoude-Leimuiden (T4)	U	1,3	Project is fysiek maar nog niet financieel afgerond, dat zal in 2020 plaatsvinden. Uitgaven en inkomsten worden verhoogd ten laste van het HOV-Net Zuid-Holland Noord.
	I	1,2	
Grond t.b.v. waterstof tankstation (waterstofbussen)	U	1,2	Voor het project waterstofbussen is een stuk grond aangekocht. De aankoop dient geactiveerd te worden. Ter dekking van de kapitaallasten zal € 1,2 mln van het beschikbare exploitatiebudget voor de waterstofbussen vrijvallen.
HOV-Net Zuid-Holland Noord	U	-5,2	De bijdrage van de gemeente Leiden aan het project wordt met € 4 mln verlaagd (subsidie is lager vastgesteld). De uitgaven worden met hetzelfde bedrag verminderd. De uitgaven en inkomsten worden verder met € 1,2 mln verlaagd ten gunste van de Buscorridor Alphen – Schiphol.
	I	-5,2	
Fietspaden (Uitvoeringsagenda 'Samen verder fietsen')			
Uitvoeringsprogramma fiets 2012-2016	U	-0,7	F570 Fietstunnel Nieuwe Tonge (N215) naar 2022.
Uitvoeringsagenda 'Samen verder fietsen'	U	-9,7	Door een herverdeling op basis van een recente actualisatie van gereserveerde middelen voor het programma fiets aan concrete projecten, wordt een deel van de budgetten naar latere jaren overgezet. Het totale programma blijft gelijk.
	I	-2,0	
Verkeersveiligheid			
Rotondes Ammerstol en Wetering	U	0,3	I.v.m. financiële afronding van project N210 rotonde de Wetering.
	I	1,0	
Kruising N211/N465 (Monster)	U	-3,4	Project wordt duurder en uitvoering schuift op in verband met benodigde extra voorbelasting ondergrond en kosten nadeelcompensatie kabels en leidingen.
	I	-2,2	
N215 Melissant - Dirksland	U	0,6	Bijstelling projectbudget vanwege hogere bouwkosten, engineering en kabels en leidingen (i.v.m. aanpassing compensatieregeling en complexiteit).

Projectnaam (bedragen x € 1 mln)	Uitg/Ink	Wijziging €	Toelichting
Aanpassingen hoofdrijbaan N223 (Westland, Midden-Delfland)	U	0,7	Vorbereidingsfase duurzaam veilig fase 3 ad € 0,5 mln niet meer afgerond in 2019, activering in 2020. Financiële afronding hoofdrijbaan N223 (nadeelcompensatie) + € 0,2 mln.
Vaarwegen			
Verbetertraject afstandbediening INV	U	0,8	Project is eerder afgerond en wordt in 2020 geactiveerd.
Bochtafsnijding Delftse Schie	U	14,1	Project is in 2019 afgerond op de natuurvriendelijke oevers na. Deze zijn in 2020 gerealiseerd waardoor het project geactiveerd kan worden.
	I	0,7	
Functionele verbeteringen VW (bijdrage aan GO VW)	U	-0,5	Latere afronding voorbereidingsfase project loswal Hoogerwaard en realisatie knelpunt LAGA.

Overzicht Algemene middelen en Organisatie

Projectnaam (bedragen x € 1 mln)	Fase V/U	Te activeren was € (2020)	Te activeren wordt € (2020)	Jaar activeren was	Jaar activeren wordt
I&A Portfolio Continuïteit 2020	U	3,2	2,2	2020	2020
I&A Portfolio Vernieuwingen 2020	U	1,1	1,5	2020	2020
IP projecten digitaal werken I&A (algemeen)	U	0,7	0,0	2020	-
IP projecten digitaal werken I&A (e-formulieren)	U	2,1	0,0	2020	2021
Totaal afdeling I&A		7,1	3,7		
MJOP Provinciehuis-Installaties	U	2,7	0,1	2020	2021
Totaal afdeling Facilitaire Zaken		2,7	0,1		

De investeringsuitgaven van Overhead hebben betrekking op Huisvesting en Informatisering & Automatisering (I&A). In bovenstaande tabel worden de afwijkingen op de Investeringskredieten weergegeven in jaar en of bedrag met betrekking tot jaarschijf 2020.

Verlaging investeringskrediet ICT / Hogere inzet personeel beheer

Volgens de financiële regelgeving (BBV) worden de loonkosten van interne medewerkers die aan investeringsprojecten werken geactiveerd. Het huidige beeld is dat de inzet van interne medewerkers op de investeringen achterblijft bij de begroting als gevolg van hun inzet op beheer.

Dit komt onder meer door de transitie naar het datagedreven werken en de toenemende digitalisering bij de provincie. Beide vragen leiden tot meer beheer. Dit betreft overigens niet uitsluitend de applicaties, gebruikersplatforms en het databeheer, maar is o.a. ook het gevolg van toenemende regelgeving op het gebied van privacy en archivering.

Vanwege die verschoven tijdsinzet worden de te activeren loonkosten verlaagd. Dit vertaalt zich op twee manieren: lager investeringskrediet € 2 mln en hogere lasten € 2 mln in de exploitatie (zie ambitie Algemene middelen en organisatie). Dit zal vanaf 2021 leiden tot lagere kapitaallasten voor de provincie.

Het effect van de verlaging van het investeringskrediet is zichtbaar binnen de ICT-projecten I&A Portfolio Continuïteit 2020 en IP projecten digitaal werken I&A.

Inkoopstelsel

Voor de vernieuwing van het inkoopstelsel worden extra middelen gevraagd, omdat het project uitloop kent en de implementatiekosten hoger zijn dan was gepland. Voor het investeringsbudget betreft dit € 0,4 mln en voor het exploitatiebudget € 0,2 mln (zie ambitie Algemene middelen en organisatie).

Verschuiving investeringskrediet e-formulieren

Het project Digitale dienstverlening e-formulieren loopt vertraging op. Dit is het gevolg van een langer durende marktverkenning. Ook vanwege corona en vertraging bij de leverancier. Hierdoor wordt het project in 2021 afgerond in plaats van 2020. Het investeringskrediet van € 2,1 mln wordt daarom naar 2021 verschoven.

MJOP Provinciehuis-Installaties

In 2019 heeft er een herijking van het MJOP plaatsgevonden welke bij Najaarsnota 2019 budgettair is verwerkt. Tegelijkertijd is er op dat moment € 4,6 mln uit jaarschijf 2019 over toekomstige jaren verdeeld, waarvan € 3,6 mln naar 2020 is overgeheveld. Met de reeds aanwezige € 0,6 mln bracht dit het investeringsbudget in het huidige boekjaar naar € 4,2 mln.

De middelen uit deze herverdeling dienen voornamelijk als dekking voor enkele grotere projecten. Bij de 1ste Begrotingswijziging is reeds € 1,5 mln vanuit het MJOP bijgedragen aan de warmte-koudeopslag. Omdat een aantal andere projecten niet dit jaar zullen worden afgerond schuiven we het krediet grotendeels door naar 2021. Het gaat dan onder andere om de modernisering van het bedrijfsrestaurant.